

Državni zbor Republike Slovenije

21.12.21

Spoštovani predsedniki, poslanke in poslanci, prvi načelnik Slovenske vojske, visoki gostje, pevci in glasbeniki, gospe in gospodje!

Počaščen sem z visoko častjo, da lahko v letu tridesetletnice proglasitve samostojne in demokratične države Republike Slovenije nagovorim tiste, ki so jim volilke in volilci aprila 1990 zaupali odgovornost za uresničitev najvišjega političnega cilja slovenskega naroda,

Tu smo oblikovali prvi demokratično izvoljeni slovenski parlament, tu smo izvolili vlado, ki je prevzela nase ključne operativne naloge osamosvajanja, tu smo podpisali sporazum političnih strank o izvedbi plebiscita, tu smo brez glasu proti sprejeli zakon o plebiscitu, tu smo potrdili Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije in tu smo potrdili našo ustavo.

Dragi takratni izvoljeni kolegice in kolegi, zakaj pa nam je po stoletjih sanj, želja in deklaracij v enem letu uspel zgodovinski met? Se spomnite visokih obiskovalcev, ki

so nam govorili, naj ne sanjamo, da nas nihče ne bo podprl, da je politika umetnost mogočega?

Se spomnite tistih, ki so govorili o revanšizmu in novih krivicah? Nekateri so pričakovali, da bomo ravnali kot zmagovalci leta 1945.

Namenili smo se menjati državo in politični sistem, nismo delali na polarizaciji, nismo polnili kraških brezen s tistimi, ki so mislili drugače, nismo imeli političnih zapornikov. Delali smo za skupni cilj brez primere. V vladi so bili ministri, ki niso bili člani Demosa oziroma so bili iz opozicijskih strank. Pred kratkim preminuli minister osamosvojitvene vlade dr. Ingo Pasch je dejal, da smo imeli vlado narodne enotnosti.

Uspeli smo, ker smo imeli prvič v zgodovini izpolnjene temeljne politične pogoje - zakonodajno večino in enotno izvršilno oblast, kar je posledica zmage DEMOS-a. Brez tega ključnega izraza politične volje JLA ne bi razorožila slovenske teritorialne obrambe na dan izvolitve vlade in tudi ne bi bilo plebiscita. Rezultat prvih demokratičnih volitev je temelj in izhodišče vsemu, kar je sledilo.

Padec berlinskega zidu in razpad komunizma sta razrahljala zunanjepolitični okvir, nista pa bila garant za uspeh. Ključni za naš uspeh sta bili pripravljenost - tudi na vojno - in politična enotnost v kritičnih trenutkih. In priprave na osamosvajanje se niso začele šele po plebiscitu. En teden pred plebiscitom smo v Kočevski Reki z vojaškim postrojem pokazali, da bomo branili voljo naroda, če bo treba, tudi z vojaškimi sredstvi. Tisti

teden smo imeli pripravljen že tudi rezervni denar. Če ne bi bilo tako, mi danes ne bi veliko zborovali.

Vprašal sem se, kako bi bilo, če bi spomladi 1990 ob postavitvi Skupščine in vlade, ali decembra istega leta pred plebiscitom, ali ob sprejemanju Temeljne ustavne listine prevladal sovražni govor in volja po polarizaciji. Tvegali bi zgodovinski polom, razkol, mogoče tudi spopad in peto kolono. Bi razdeljeni lahko dosegli mednarodno priznanje?

Se spomnite, kako smo demonstrirali na Roški za Borštnerja, Janšo, Tasiča in Zavrla? Z rožami, ne z granitom. Kdor ima granit v roki, ga ima tudi v glavi.

V jubilejnim letu smo lahko brali analitike, ki so secirali politične razlike na poti v osamosvojitve, še posebej v DEMOS-u. Ni bilo enostavno voditi vlade šestih strank, ni bilo vedno lahko v parlamentu, tudi ne na diplomatskem parketu, ampak na koncu šteje rezultat, ki je Slovenijo premaknil za svetlobni korak naprej. Vi niste bili samo njegova priča, vi ste ga soustvarjali. Zato sem vam hvaležen za vaš delež.

Osamosvojitve nas je povezala in izpeljali smo jo za vse. Zato jo lahko skupaj praznujemo. Osamosvojitve je vrednota in svetinja, ki gre čez vse, kar se je dogajalo z

nami v zgodovini. Ne ukinja razlik za nazaj, ponuja pa zavezujoč okvir za naprej.

Spoštovani zbor!

Bližajo so nove parlamentarne volitve. Vsak ima pravico vstopiti v ring slovenske demokracije in se boriti za svoje ideje, nihče pa nima pravice delati proti ustavi, časti in dostojanstvu slovenske države.

Polarizacija brez primere nas je postavila pred jasno izbiro: ali gremo naprej po demokratični, osamosvojitveni, ustavni in evropski poti, ali pa v terminologijo in ravnanje, ki pozna samo "naše" in se poslužuje za doseganje svojih ciljev tudi nasilja.

Ko bi v stiski morali vsi vleči isto vrv, so eni cepljeni, drugi necepljeni, številni pa razcepljeni.

Je v razcepljenosti kakšna dodana vrednost? Nam bo to pomagalo naprej? Lahko razcepljeni gradimo sožitno Slovenijo in združeno Evropo?

Gospe in gospodje, naprej nas pelje samo ustavna smer in duh iz katerega smo postavili samostojno Slovenijo. Takrat smo bili vsi "naši". Ob novih izzivih vse bolj polarnega sveta so potrebni novi skupni cilji. Nič skupnega pa ni mogoče doseči brez temeljenega spoštovanja drugega in drugačnega ter volje po sožitju.

Da bi dosegli to, spoštovani predsedniki in dragi nekdanji poslanski kolegi, predlagam Sloveniji pred volitvami močan poživitveni odmerek, da bo

demokratski in osamosvojitveni celični program postal trajna sestavina slovenske DNK in da se bo poznalo to tudi na politični kulturi. "O morebitnih stranskih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom".

Vesel Božič in naklonjeno leto 2022!

Bog živi samostojno in demokratično Slovenijo!